

Til lovforslag nr. L 87. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 18. juni 1998

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Tilskud til høreapparater)

[af Kirsten Jacobsen m.fl.]

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra Roskilde Amt, Sygehusforvaltningen.

I udvalgsbehandlingen er desuden indgået skriftligt materiale fra:

Hørecenter Århus,
Kommunernes Landsforening,
Konkurrencerådet,
Profil Optik og
Sundhedsstyrelsen.

Herudover er Konkurrencestyrelsens konkurrence- og effektivitetsanalyse på høreapparatområdet indgået i udvalgsarbejdet. Uddrag af analysen er optrykt som bilag til denne betænkning.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget) lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis, Fremskridtspartiets og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dette mindretal må konstatere, at de initiativer, som Folketinget tidligere har taget for at få nedbragt ventelisterne, ikke har medført de ønskede resultater. Den måde, amterne har inddraget den private sektor på, er meget forskellig, ligesom kvaliteten også er meget varierende.

Ved at inddrage den ekstra kapacitet, som findes hos de privatpraktiserende speciallæger, der også er audiologer, og som har audiologisk udstyr, vil ventetiden automatisk nedbringes. Hensigten er, at hørehæmmede frit skal kunne købe høreapparater, hvor de har lyst, når først undersøgelsen og diagnosticeringen er foretaget hos de privatpraktiserende speciallæger.

Tilskuddet til høreapparatet skal udgøre det beløb, som amterne normalt bruger i forbindelse med tildeling af høreapparater. Lovforslaget vil derfor ikke have økonomiske konsekvenser for amterne. Hvis den hørehæmmede vælger et apparat, der er dyrere, må vedkommende selv betale differencen.

Mindretallet mener, det er vigtigt, at hørehæmmede får mulighed for et frit forbrugsvalg på samme måde som andre brugere af personlige hjælpemidler.

Et *tredje mindretal* (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling.

Jørn Pedersen (S) Inger Bierbaum (S) Else Marie Mortensen (S) Karen J. Klint (S)
Grete Schødts (S) Villy Søvnald (SF) fmd. Yvonne Herløv Andersen (CD)
Anders Samuelsen (RV) Jette Gottlieb (EL) Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V)
Tove Fergo (V) Tom Behnke (FP) Jens Heimburger (KF) Knud Erik Kirkegaard (KF)
Inge Refshauge (DF) Tove Videbæk (KRF) nfmd.

Uddrag af Konkurrencestyrelsens konkurrence- og effektivitetsanalyse på høreapparatområdet. (Analysen er omdelt i Socialudvalget som alm. del - bilag 7, folketingsåret 1997-98, 2. samling).

Det er Konkurrencestyrelsens anbefaling over for socialministeren, at det, for at fremme konkurrencen og udligne den tilskudsmæssige konkurrenceforvriddning mellem de audiologiske afdelinger og de private høreklinikker, kunne være hensigtsmæssigt, som supplement til den eksisterende gratis udlevering af høreapparater fra de audiologiske afdelinger, at give et kontanttilskud, f.eks. et fast tilskud på 2.500 kr. pr. høreapparat ved anskaffelse af høreapparat på en privat høreklinik for delvist at udligne den tilskudsmæssige konkurrenceforvriddning. Et kontanttilskud inden for denne ramme skal sammenholdes med en gennemsnitlig indkøbspris på ca. 2.500 kr. for høreapparater, der udleveres fra audiologiske afdelinger.

Kontanttilskuddet ved udlevering af høreapparat kan gøres betinget af, at den pågældende private høreklinik råder over den tekniske og lægelige ekspertise og eventuelt er autoriseret.

Fraværet af konkurrence medfører også, at udleveringsleddet ikke er præget af efterspørgsels-hensyn i samme omfang, som tilfældet ville være under mere konkurrenceprægede forhold. Analysen viser, at der er tale om meget store forskelle i høreapparatindkøbsmønstrene fra audiologisk afdeling til audiologisk afdeling.

Det er ikke hermed Konkurrencestyrelsens opfattelse, at en ensretning af de audiologiske afdelingers høreapparatindkøb i alle tilfælde er det

konkurrenceretligt foretrukne. De audiologiske afdelingers har således hver især et sortiment af høreapparater, hvis fordele og ulemper afdelingen er bekendt med. Det kan i den forbindelse være konkurrencemæssigt u hensigtsmæssigt, hvis afdelingen skulle føre samtlige, eller de fleste, høreapparatmodeller, idet der hermed kan opstå problemer med at opnå brugererfaring, ligesom det kan blive sværere at foretage kvalitets sikringsanalyser m.v.

Analysen har desuden vist, at der i perioden 1990-1996 har været tale om en vækst i den gennemsnitlige ventetid på en audiologisk undersøgelse på en audiologisk afdeling fra 4,3 måneder i 1990 til 6,7 måneder i 1996. Den samlede ventetid i et gennemsnitligt behandlingsforløb med audiologisk undersøgelse, tilpasning og udlevering af høreapparat er tilsvarende vokset fra ca. 5 måneder til ca. 7 måneder. Denne udvikling gælder dog ikke for alle audiologiske afdelinger, idet kun knap halvdelen af de audiologiske afdelinger har haft voksende ventetid over hele perioden.

Endelig er det fremgået af analysen, at regnskabsforholdene for de audiologiske afdelinger er helt uigennemskuelige, hvorfor effektiviteten og effektivitetsudviklingen blandt de audiologiske afdelinger ikke kan beregnes med blot nogenlunde nøjagtighed.